

Cavling-prisen: Afsløring af ulovlige vederlag for 1.1 mio. kr. - Lokalt magtapparat rystet i sin grundvold

Tommy Søndergaard, Varde, har gennem en årrække drevet en enmands-graverjournalistik fra sin hjemmeside www.gotommy.dk, hvor han uden redaktionel eller økonomisk støtte har afdækket en række alvorlige sager i både Esbjerg Kommune, Region Syddanmark og – især – Varde Kommune.

Blandt afsløringerne kan nævnes:

- **Esbjerg Kommune:** ulovlig pengeoverførsel fra borgmesteren (JyskeVestkysten, 6.9.2023).
- **Region Syddanmark:** ulovlige tavsheds klausuler (Ombudsmanden 21.12.2022 og JyskeVestkysten, 15.1.2023). Aktindsigt i kreditkortforbrug, fulgt af sygehusdirektørs pludselige afgang.
- **Varde Kommune:** her står Tommy Søndergaard bag de væsentligste afsløringer:
 - a. **Ulovlige udbetalinger** af erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, anslået 400.000 kr.
 - b. Hans afdækninger har endvidere bevirket, at Ankestyrelsen nu tager sager om anbringelser af **plejebørn hos ansatte i familieafdelingen** op til vurdering.
 - c. Afsløringen af **ulovlige vederlag for i alt 1.1 mio. kr.**, som udløste et regulært sammenbrud i det lokale politiske og administrative magtapparat.

Særligt vederlagssagen har haft konsekvenser af sjælden styrke for lokaldemokratiet:

- **Borgmesteren (V)** blev af sit eget bagland presset til ikke at genopstille efter blot fire år. **1. vice-borgmester (A)**, byrådets største stemmesluger, trak sig ligeledes efter pres fra baglandet. **2. vice-borgmester (K)** har forladt posten og senere helt udtrådt af Byrådet (2. september 2025) efter at have modtaget ulovlige vederlag på i alt 210.741 kr. i indeværende byrådsperiode.
- **Alle tre borgmestre** er politianmeldt for den hemmeligholdte og ulovlige ”studehandel” om borgmester-vikariatet i sommeren 2024. Vikariatet var i virkeligheden betaling for et helt andet projekt, hvilket Tommy Søndergaard også afslørede. Politiet efterforsker stadig sagen.

Konsekvenserne stopper ikke her:

- **Det Konservative Folkeparti** (6 byrådsmedlemmer) blev sprængt som følge af afsløringerne, og i kølvandet opstod et nyt parti – Nærdemokraterne. Der er sat rekord i partiskift i Syd- og Sønderjylland.
- **En kommunaldirektør**, der forsøgte at rydde op, blev fyret efter blot ti måneder på posten.
- **Hele direktionen** i Varde har i en længere periode været besat med konstitueringer. 3 direktørstillinger står stadig ubesatte. 2 af de fratrådte direktører har angiveligt fejlrådgivet i vederlagssagen.

De tre mest populære politikere ved valget i 2021 – tilsammen støttet af en tredjedel af vælgerne – er nu væk. En hel usædvanlig politisk situation. Byrådet har endnu ikke besluttet en tilbagebetalingsmodel. Folketingets Ombudsmand afventer den politimæssige efterforskning og Indenrigsministeriet har den 15. september 2025 fremsendt nye krav til Byrådet i vederlagssagen.

Dette forløb viser en sjælden konsekvens af vedholdende og insisterende journalistisk arbejde: et helt lokalt magtapparat – politisk og administrativt – er blevet rystet i sin grundvold.

Arbejdet er udført uden redaktionel backup, uden uddannelse som journalist og med personlig risiko for modstand fra de kræfter, der er blevet afsløret. Alligevel har Tommy Søndergaard fastholdt dokumentationen, delt sin viden med medier og sikret borgerne adgang til væsentlig information om magtmisbrug. Uden hans vedholdende arbejde ville de ulovlige vederlag og udbetalinger sandsynligvis være fortsat – uden at hverken kommunens revision eller andre instanser havde grebet ind.

Tommy Søndergaard har tidligere i 22 år været redaktør af Varde Kommunes personaleblad, som blev lukket, da det blev for kritisk og for populært hos ansatte. Et helt oplag af et færdigtrykt personaleblad blev beslaglagt og destrueret – uden grund. Den erfaring har han taget med sig i sit virke som uafhængig lokaljournalist. Han har vist, at én borger – bevæbnet med fakta, mod, indsigt og vedholdenhed – kan skabe politisk forandring og styrke demokratiet.

Derfor bør Tommy Søndergaard indstilles til Cavling-prisen 2025.

Indstillet af: Evan Knudsen. – Vojens, den 28. september 2025